

Programmabegroting 2024-2027

gemeente
gouda

3.1 Economie, werk en onderwijs

Ambitie

De gemeente Gouda streeft naar een vitale Goudse economie en een goed ondernemers- en vestigingsklimaat, inclusief een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

Bedrijven, onderwijs en overheid (triple helix) maken zich sterk voor meer hoger onderwijs in Midden-Holland. Samenwerking zorgt voor innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken in de zorg en bij bodemdaling. De relatie van mens met technologie is daarin de rode draad.

Duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen voor alle kinderen op basis-, voortgezet en speciaal (voortgezet) onderwijs in Gouda en sterk onderwijs, waarin wordt samengewerkt om gelijke kansen te creëren. En actief werk maken van het terugdringen van laaggeletterdheid.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Uitvoeren Economische Agenda

Samen met ondernemers en onderwijs gaat de gemeente Gouda aan de slag met de uitvoering van prioriteiten uit de Economische Agenda 2021-2024 en de regionale triple helix innovatieprojectenagenda.

2) Duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

Het realiseren en onderhouden van toekomstbestendige, kostenefficiënte en duurzame schoolgebouwen.

3) Sterk onderwijs en terugdringen laaggeletterdheid

Sterk onderwijs, waarin wordt samengewerkt en kansengelijkheid wordt bevorderd door het beschikken over voldoende basisvaardigheden op het gebied van taal, lezen en rekenen, en in toenemende mate digitale vaardigheden. Daarom wordt ingezet op het terugdringen van laaggeletterdheid.

4) Doorontwikkelen Campus Gouda

Via Campus Gouda hoger onderwijs duurzaam aan Midden-Holland verbinden in samenwerking met bedrijven en maatschappelijke organisaties.

5) Terugdringen jeugdwerkloosheid

Het terugdringen van de jeugdwerkloosheid in de periode 2022-2026 met 50 personen tot 209 jongeren (februari 2022: 259 jongeren) door een sluitende aanpak.

3.1.1 Wat gaat de gemeente ervoor doen?

Doelstelling 1: Uitvoeren Economische Agenda

- Inzet op aantrekkelijke werklocaties en slim ruimtegebruik van bedrijventerreinen. Het versterken van het vestigingsklimaat op de bedrijventerreinen Kromme Gouwe en Goudse Poort. Het (laten) vestigen van het juiste bedrijf op de juiste plaats, mede door het clusteren van gelijksoortige bedrijven.
- Uitvoeren van de meerjarige triple helix innovatieagenda. Onderzoeken of deze agenda langjarig voortgezet kan worden, om zo de economische positie van de regio Midden-Holland aantrekkelijk te houden. Dit betreft diverse projecten in de bouwsector en maakindustrie, stadsdistributie en logistiek en Living Labs van Campus Gouda.
- Stimuleren en ondersteunen van (nieuw) ondernemerschap en het ondernemersklimaat in Gouda. Meebouwen aan het netwerk StartUp Gouda, accountmanagement voor bedrijven in Gouda en het organiseren van bijeenkomsten, zoals de Bedrijvendag en het Startersevent.
- Evalueren van de huidige Economische Agenda en opstellen van een nieuw actiegericht programma, dat in 2025 van start kan gaan.

Doelstelling 2: Duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

- Uitvoeren van de 1^e tranche van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2020 – 2024 en vaststellen van de 2^e tranche IHP 2025-2029, inclusief visie op de ontwikkeling van Integrale Kindcentra.
- Realiseren van onderwijshuisvesting Internationale Schakelklas (ISK).
- Onderhouden van zes eigen bruikleenscholen, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.
- Vaststellen en uitvoeren van de subsidieregeling voor het vergroenen van schoolpleinen.

Doelstelling 3: Sterk onderwijs en terugdringen laaggeletterdheid

- Samen met het onderwijs uitvoering blijven geven aan de Goudse Onderwijsagenda, in samenhang met het Nationaal Programma Onderwijs en de Goudse Gelijke Kansenagenda.
- Uitvoeren van het lokaal plan van aanpak laaggeletterdheid in Gouda en het aanbod (wijkgericht) uitbreiden.
- Kansen vergroten van kinderen tussen de 12 en 18 jaar oud, die nu het risico lopen op een taalachterstand.
- Bewustzijn en bereik laaggeletterden vergroten via de gemeente (versterken voorbeeldrol): meer signaleren en verwijzen én duidelijker communiceren.
- Doorlopende leerlijn techniek uitbouwen, inclusief rondkrijgen structurele financiering Techniekwerkplaats Gouda.

Doelstelling 4: Doorontwikkelen Campus Gouda

- Onderwijs, zorgorganisaties, bedrijven en gemeenten uit de regio duurzaam binden aan een (fysiek) living lab zorg & technologie.
- Innovatieprogramma living lab bodem & technologie uitvoeren en doorontwikkelen met onderwijs, bedrijven en gemeenten uit de regio.
- Uitbreiden en continueren modulair aanbod Campus Gouda. Er volgt een 2^e module bodem en een 3^e en 4^e module zorg.
- Continueren van samenwerking met provincie en Economic Board Zuid-Holland rondom Human Capital Agenda 2.0 en versterken van de koppeling van de Centra voor Innovatief Vakmanschap (CIV's) met maatschappelijke vraagstukken.

Doelstelling 5: Terugdringen jeugdwerkloosheid

- Via de outreachende aanpak 'jongeren buiten beeld' kwetsbare jongeren (terug) leiden naar school of werk.
- Doorontwikkelen samenwerking met (arbeidsmarkt)partners, zoals het professionaliseren van het Werkcafé.
- Inzetten op structurele voortzetting van projecten en interventies, zoals School@Work, Lokaal Expeditie, Stagefit, scholing- en hulpmiddelenbudget.

3.1.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Een prettige woon- en leefomgeving voor medewerkers is een aspect dat voor bedrijven een belangrijke rol speelt bij de keuze voor een vestigingsplaats. Met haar historische binnenstad en aantrekkelijke omgeving met gevarieerde recreatieve mogelijkheden biedt Gouda deze prettige woon- en leefomgeving. De recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland in Gouda en de bredere regio zijn hierin ook van groot belang. Deze gebieden zijn de afgelopen periode verder ontwikkeld, waarbij de Groenalliantie inspeelt op verschillende doelgroepen: actieve recreatie, beleven en gebruiken. Op die manier voegen de recreatiegebieden meerwaarde toe aan het grotere maatschappelijk en economisch perspectief van Gouda.

De Groenalliantie wil ook in 2024 blijven investeren in nieuwe projecten die recreatieve meerwaarde bieden. Dit gebeurt binnen de kaders van het Ontwikkelplan (2021). Groenalliantie wil ook in de komende tijd in de regio Midden-Holland graag het effect van haar eigen handelen vergroten door de samenwerking te zoeken met andere gebiedspartijen en terreinbeheerders afhankelijk van hoe dit zich in relatie tot de provincie Zuid-Holland ontwikkelt. In aanvulling op de eigen gebiedsgerichte investeringen kan het hierbij bijvoorbeeld gaan om een gepaste bijdrage van Groenalliantie aan investeringen van derden in (recreatieve) verbindingen en transferia in en tussen de beheergebieden en hun omgeving. Daarnaast wordt op basis van projecten samenwerking gezocht met gebruikers, gebruikersgroepen, exploitanten, ondernemers en andere terreinbeheerders. In 2024 zet Groenalliantie in op professionele begeleiding en inzet van vrijwilligers, het faciliteren en onderhouden van participatiegroepen en het samenwerken met bewonersplatforms, stichtingen en verenigingen. Ook wordt er een concept voor natuureducatie opgezet.

Grondbank RZG Zuidplas

Door de deelname in de Grondbank heeft Gouda invloed op de regionale woningbouwopgave in relatie tot de woningbouwontwikkelingen van Gouda

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de marktgeden en toeristenbelasting als algemeen dekkingsmiddel.

3.1.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (Laatste Update)	Data (Voorlaatste Update)	Databron
Uitvoeren Economische Agenda	Aantal vestigingen per sector (Top 5)	2023: Specialistische zakelijke diensten: 1695 Gezondheids- en welzijnszorg: 1155 Bouwnijverheid: 1110 Handel: 1075 Onderwijs: 640	2022: Specialistische zakelijke diensten: 1640 Gezondheids- en welzijnszorg: 1050 Bouwnijverheid: 1075 Handel: 1080 Onderwijs: 605	(CBS, Vestigingen van bedrijven; bedrijfstak, gemeente) https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/81575NED/table
Uitvoeren Economische Agenda	Banen naar sector (Top 5)	2022: Gezondheids- en welzijnszorg: 22,6% Groot- en detailhandel: 14,0% Onderwijs: 10,4% Advisering, onderzoek, special, zakelijke dienstverlening: 10,2% Industrie: 8,5%	2021: Gezondheids- en welzijnszorg: 22,08% Groot- en detailhandel: 15,31% Onderwijs: 11,23% Advisering, onderzoek, special, zakelijke dienstverlening: 10,05% Industrie: 8,61%	(Landelijk InformatieSysteem Arbeidsplaatsen (LISA), bewerkt door gemeente Gouda)
Duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen	Energieverbruik onderwijs	2021: 85 TeraJoules	2020: 75 TeraJoules	(Regionale Klimaatmonitor, Energieverbruik naar maatschappelijke sector) https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard/publieke-dienstverlening
Duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen	CO2-uitstoot onderwijs	2021: 5,36 kton	2020: 4,79 kton	(Regionale Klimaatmonitor, Rapportage CO2-uitstoot) https://klimaatmonitor.databank.nl/content/co2-uitstoot
Terugdringen laaggeletterdheid	Aantal inwoners dat een traject basisvaardigheden (taal, rekenen, digitale vaardigheden) heeft gevolgd	2022: 1083	x	Gemeente Gouda, sociaal domein

Doelstelling	Indicator	Data (Laatste Update)	Data (Voorlaatste Update)	Databron
Doorontwikkelen Campus Gouda	Aantal studenten	2022 - 2023: 110	2021 - 2022: 60	Gemeente Gouda, Campus Gouda
Terugdringen jeugdwerkloosheid	Aantal jongeren zonder werk tot 27 jaar	2022: 268	2021: 296	UWV

3.1.4 Wat gaat het kosten?

3.1.4.1 Overzicht lasten en baten

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Lasten	26.146	26.215	27.461	27.380
Baten	-8.935	-8.281	-8.036	-8.040
Saldo van baten en lasten	17.211	17.934	19.425	19.340
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-305	-48	-47	-45
Gerealiseerd resultaat	16.905	17.886	19.378	19.295

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.1.4.2 Overzicht mutaties

In de onderstaande tabel zijn de financiële mutaties binnen dit programma weergegeven.

(bedragen x € 1.000)	2024	2025	2026	2027
Startbegroting	16.417	16.213	18.128	18.470
Autonome en administratieve ontwikkeling	-187	998	625	200
Kadernota	279	279	279	279
Nieuwe ontwikkelingen/ beleid	396	396	346	346
Totaal	16.905	17.886	19.378	19.295

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.1.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakvelden (bedragen * € 1.000)	2024	2025	2026	2027
2.4 Economische havens en waterwegen	1.579	1.699	1.853	1.848
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	215	214	213	212
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	177	177	177	177
3.4 Economische promotie	1.975	1.865	1.712	1.709
4.2 Onderwijshuisvesting	8.488	9.546	11.052	10.969
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.777	4.433	4.418	4.426
Totaal	17.211	17.934	19.425	19.340

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

3.2 Energie en klimaat

Ambitie

De ambitie is om Gouda duurzaam door te geven aan de volgende generaties. Gouda wil in 2040 CO₂-neutraal zijn en in 2050 moet de leefomgeving bestand zijn tegen klimaatveranderingen.

De gemeente wil zelf het goede voorbeeld geven door extra te investeren in de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Het speerpunt komende periode is verdere vergroening afgestemd op de bodemgesteldheid. Kwalitatief groen met een hoge biodiversiteit maakt de stad leefbaar en aantrekkelijk voor mens en dier. Duurzaamheid gaat over alle beleidsterreinen en is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Er vindt een doorrekening plaats om inzicht in de CO₂-impact te krijgen.

Wat wil de gemeente Gouda bereiken?

1) Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen

Het verminderen van de gevolgen van hittestress, droogte en wateroverlast door extra vierkante meters biodivers groen in de stad. Ook het infiltreren, vasthouden en vertraagd afvoeren van water helpt hierbij.

2) Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

De gemeente zet zich in voor een groener Gouda. Het bestaande groen krijgt gaandeweg meer kwaliteit, met kansen voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. De gemeente begint met het verbinden en uitbreiden van groene structuren.

3) Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden

Extra impuls geven aan het verduurzamen van huizen en gebouwen om zoveel mogelijk energie te besparen. Het ontzorgen van inwoners en bedrijven en de opwek van duurzame energie stimuleren.

4) Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld. In 2030 is tenminste 55% van het gemeentelijk vastgoed verduurzaamd. In 2030 is tenminste 55% CO₂ gereduceerd. De gemeente neemt ook stappen om de toegankelijkheid van de gemeentelijke gebouwen te verbeteren. Hiertoe dient de uitvoering van de programma's voor verduurzaming en toegankelijkheid van het gemeentelijk vastgoed.

5) Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte

Integraal en duurzaam investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de inrichting van de openbare ruimte. Ook de inzet voor de aanpak van de problematiek van bodemdaling wordt voortgezet.